

Сеjjид Әли Хаменеи

hүнэр

БАКЫ

1994

Азербайджанская
республиканская
БИБЛИОТЕКА
им. М.Ф. Ахундова

Бир нечә сөз

Гаршыныздакы китаб Иран Ислам Җүмһүрийјетинин рәһбәри, мұсәлман аләминин ән нүфузлу шәхсијәтләриндән бири, керкәмли мұтәфәккір вә алым Сеjjид Әли Хаменеи илә Азәрбајҹан охуучуларының ана дилиндә илк танышлығы вә мән дејәрдим ки, үғурлу танышлығыдыр. Һәчмә кичик олан бу китабы вәрәгләдикчә онун сәһифәләрина сәпәләнмиш мұдрик қәламларын ганадларында сәнәтиң, мәдәнијјәтиң әхлаг, мәнәвијјат, мәрифәт кими әзәли вә әбәди дәјәрләр дүнјасына сәјаһәтә чыхырыг.

Бөյүк тарихи кечмишә малик Иран вә Ислам мәдәнијјәтинә дәриндән бәләд олан мұәллиф сәнәтиң-һүнәрин ән гәдим нәвәләриндән олан ше'р вә мусигидән тутмуш, театр вә кино кими ән мұасир нәвләринәдәк, мұхталиф мәсәләләриндән сөһбәт ачыр вә бу саһәләрин һәр бири һаггында бу құнун аб-навасыны дашиyан үмумислив мәдәнијјәти баҳымындан сон дәрәче актуал сәсләнән гијматли фикирләр, мұлаһизәләр ирәли сүрүр.

Онун истәр һүнәрин ислам ингилабында, ислам җәмијјәтинең дә ролу вә вәзиғағларында, фәлсәфи вә нәзәри проблемләринә, истәрсә дә, мәзмун, форма, жанр, мөвзу, сүжет вә бәдии сәнәткарлығ кими ән мұхталиф јарадычылығ мәсәләләринә даир фикирләри бизә сон јетмиш илдә унутдуғумуз, җаҳуд унутмаға мәчбур едилдијимиз мәнәви-әхлаги вә бәдии дәјәрләри хатырладыр, көкүмүзә, јүз илләр боју бағлы олдуғумуз әнәнәләре, јүксәк мәнәвијјата гајытмаға чағырыр. Мәнчә, китабын мәһз бу құнайләрдә Азәрбајҹанда илк дәфа оларaq түрк дилиндә чыхмасы чох әламәтдар олуб, 20-чи илләрдән бәри мұхталиф тәзіјигләр вә идеоложи јөнәтимләр көрмүш әдәби-бәдии фикримизин јабанчы тә'сирләрдән тәмизләниб дурулмасында, бәшәр тарихинде чох бөйүк мұтәрәгги рол ојнамыш ислам идеяларының, бөйүк ислам мәдәнијјәтинин тәблиғинде вә јајылмасында үиди вә әһәмијјәтли рол ојнајағдыр.

Китаб мұәллифинин башлыча арашдырма објекти Иран Ислам мәдәнијјәти олса да, о јери қәлдикчә дүнја сәнәт өрнәкләрина дә мұрачиат едир...

Әсил-насәбина қөрә түрк-азәрбајҹанлы олан һәэрәти Хаменеинин руһән Азәрбајҹан сез сәнәтиңин әнәнәләринә бағлы олмасыны қөстәрән мисаллара да китабда раст қәлирик. Масәлән, "һүнәрмәндін тәгдим етдији бу ајна чох саф вә ишыглы олмалыидыр. Бу һүнәр ајнасы һәгигәтләри һеч дә һәмиша олдуғу кими әкс етдијмир, ба'зән қәч, әјри, ейбәчәр қөстәрир" -сөзләри бөйүк Сабириң "әсримин ајиңасијәм" сөзләри вә Азәрбајҹан әдәбијјатының бөйүк һәгигәтпәрәстлик јолу илә јаҳындан сәсләшир.

Жери қәлмишкән дејәк ки, һәзрәти Хаменеи устад шаири-
миз Мәһәммәдхүсејн Шәһријарла јахындан дост олуб, онун
санатинин пәрастишкарыдыр. Ирандақы қөрүшләrimiz заманы
бунун шаһиди олмушам.

Теңранда Бейнәлхалг китаб сәркисиндә бүтүн құн әрзинде
сајсыз-несабсыз павилjonлары қәзіб жорулмуш һәзрәти Хаменеи
протокол үзрә, бурада илк дәфә мұстәгил дәвләт кими
тәмсил олунан Азәрбајҹан Республикасының чадырыны бир-ики
дәғигәјә доланыб кечмәли иди. Лакин һисс олунурду ки, о
тәләсмир. Китабларымыз һаггында мәним изаһатымы диггәтлә
динләди, бир нечә бәдии әсәри вәрәгләјиб мәзмунуну сорушду,
гәдим әлјазмасы нұмунәләринин, етнографија вә тарихлә бағлы
китабларын қөстәрилдији јердә даһа чох дајанды вә мараглы
суаллар верди.

Түркчә нәшр етдијимиз Гур'аны, Низами Җәнчәви албомуну,
Шәһријарын миниатүр нәшрини она бағышладым. "Бу бөյүк
китабларын јаңында бәndeji һәгиринизин дә балача бир кита-
быны гәбул едиң"-дејә өз "Өмүр китабы"мы да һәдијә етдим.
О, китабын мәзмуну барадә бир нечә суал верди вә онун әраб
әлифбасы илә нәшр олунмасыны арзуладыбыны билдири.

Бундан соңра даһа ики дәфә Азәрбајҹан нұмајәндә hej'әти-
нин рәһбәри кими онун гәбулунда олмушам. Ҳұсусән Теңранда
кечирилән Шәһријар құnlәrinдәn соңra бизи гәбул едәркән
апардығы сөһбәтләр һамымыза дәрин тә'сир бағышлады. О,
құnlәrin әһәмијәти, Шәһријарын иki өлкәни бирләшdirәn мә-
нәvi көрпү олмасы барадә данышды.

Бу қөрүшләрдә мән һәзрәти Хаменеини ше'ри, сәнәти үрак-
дән севән вә гијматләndirәn, јарадычы адамлара ҳұсуси бир
гајғы илә janашan, шаир руһлу (өзү дә көзәл ше'rlәr јазыр)
мұдрик бир шәхсијәт кими танымышам.

Сөһбәтләrimiz һәм түрк, һәм дә фарс дилиндә қедирди.
Жери қәлдикчә, Шәһријарын "һejdәrbaba ja salam"ындан бәнд-
ләр дејирди.

Китабы охујаркәn о унудулмаз қөрүшләrimizi, һәзрәти
Хаменеинин нурлу шәхсијәтini бир даһа хатырладым...

Дөврүмүзүн қөркәмли шәхсијәtlәrinдәn олан һәзрәти Сеј-
јид Эли Хаменеинин "һүнәр" китабынын нәшри тәкчә ики өлкә-
-Азәрбајҹан Республикасы вә Иран Ислам Җумһуријәti арасын-
да сијаси вә дәвләт әлагәләринин дејил, еләчә дә, гардаш Иран
вә Азәрбајҹан халглaryнын чохәсрлик әдәби-бәдии вә мәдәни
әлагәләринин даһа да мәһкамләnmәsi ѡолунда атылмыш jени
диггәтәләjig аддымдыр.

Әминәм ки, китаб Азәрбајҹан охујулары тәrәfinдәn rəf-
bätлә гаршыланачаг, Исламы севән вә Аллаh ѡолуну мүгәddәs
тутан охујуларымызын севимли китабына дөнәчәkdir.

Сабир Рустәмханлы.